

DZIENNIK

LUDOWY

I SOCYALISTYCZNEJ

KAZ.: LUD. SP.

ZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR W. MAUSNER

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie 185 Mk., z dostawą do domu 195 Mk., na prowincyi 200 Mk., za granicą 350 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia miejscowe i zamiejscowe 1 wiersz nonpareil, 10 Mk. Nadesłane 30 Mk. Nekrologia 25 Mk. Na pierwszej kolumnie 30 Mk., przed kolumną 60 Mk., Po kromce i komunitaty 50 Mk., Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 Mk.

Cena stronicy 10.000 Mk., pół strony 5.000 Mk., cała stronica pierwsza (pod nagłówkiem) 30.000 Mk., jedna spłata na pierwszej stronie 10.000 Mk. — Paski na kolumnach tekstowych po cenie „Nadesłanego”.

Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50 proc. drożej. (Numer, Dziennika Lud. są antykat.)

Adres Red. i Adm. Lwów, Sykstuska 21. — Tel. Nr. 24.

Cena pojedyn. egzempl. 10 Mk. z tym obciążenie Polaki

Narady dla zwalczania drożyzny.

1 dolar 2700 mk. Strajk kolejarzy poznańskich trwa w dalszym ciągu.

(Sk. Z. b. awów systema ycznie postępującej devaluacji marki nabiera się wrażenia, że Polska dostała się w wir potwornego leja giełdowych spekulacji, podbijania cen artykułów żywnościowych i w ślad za tem idących samobronnych akcji strajkowych. W tym potwornym chaosie niszczy coraz bardziej produkcja i coraz głębiej zanurza się w odmętach anarchii gospodarczej i bezhołowiach administracyjnych skolatony, a z trudem w czasach wojny zbudowany statek Rzeczypospolitej polskiej, bez nadziei przewyciężenia złowrogich fal zagrażających naszej całości i samodzielności.

Notowania kursów pieniężnych z giełd urzędowych i czarnych zdzierają dzisiaj bielmo z oczu tych, którzy ludzili się, że z nieładu gospodarki społecznej na drogę dobrobytu wyprowadzą nas stare, przedwojenne metody gospodarcze, równie niewystarczające już dzisiaj w dziedzinie przedsiębiorczości prywatnej, jak i w zakresie działalności państwowej. A przecie hasłem wolnego handlu mającego być kamieniem węgielnym dla podtrzymania butwiącego ustroju kapitalistycznego, holdują u nas nie tylko rekiny giełdowe i wilki kapitalistyczne ze Związku Przemysłu i Handlu, ale i wszyscy dotychczasowi ministrowie najważniejszego skarbowego resortu.

Ludzie ci, obiecywali zniekanej drożyzną ludności, że z chwilą zaprowadzenia wolnego handlu zmienią się nasze stosunki zasadniczo.

Nie należałoby zapewne upraszczać sobie zadania w określeniu przyczyn wiszącej nad nami katastrofy, sprowadzając je do kilku chociażby nadzwyczajnie ważnych i doniosłych uchwał sejmowych, nie można się jednak oprzeć wrażeniu, że to co się dzieje na rynkach i na giełdzie, jest w bardzo ścisłym związku z przeforsowaniem żądań naszej większości sejmowej i rządowej, zmierzającej wbrew robotniczej opozycji do bezwzględnej forytowania swojego interesu klasowego.

Te objawy spadku naszej marki, który przejawia się w ostatnich dniach i niemożności znalezienia leku zaradczego na to, aby wydobyć nas z toni, w której się coraz bardziej pograżamy, są przerażające. Nie można też już dzisiaj niczem osłabić przekonania, że na tę fatalną naszą sytuację wpływają niemało sojusznicy „bohaterskiej i łaską koalitionów z niewoli wyswobodzonej Polski”, utrzymując to zaprzyjaźnione państwo w ciągłym stanie niepewności co do wielkich terytoriów, którym się odmawia prawa złączenia z macierzą. Ten stan zapalny na kresach, nie mogący być nazwanym ani stanem wojny ani pokoju nieustanna propaganda ze strony czynników w sprawie granic naszych zainteresowanych a działających na niekorzyść państwa polskiego i jego skarbu, nie może się przyczyniać do ustalenia warunków spokojnej pracy wewnętrznej, a powoduje tę deprymację i chorobliwą gorączkowość na polach naszej politycznej i ekonomicznej twórczości.

Propozycje rządu odrzucone.

WARSZAWA, 24 sierpnia (tel. wł.). Minister pracy Darowski i minister b. dzielnicy pruskiej Trzeiński zaproponowali kolejarzom następujące ustępstwa: Przyznać kolejarzom wszystko, co rząd bez odwołania się do sejmu przyznać może, mianowicie przesunięcie pasa drożyznianego z ważnością od 1 sierpnia. Podwyższenie mnożnika dla Poznania do 700. Przedstawienie Radzie ministrów wniosków o przyznanie jednorazowego zasiłku. Wypłacenie gotówką za zaległy deputat.

Jak donosi „Przegląd wieczorny” strajkujący odrzucili te warunki domagając się podzielenia całego państwa na dwie strefy drożyzniane oraz przyznanie zasiłku jednorazowego minimalnie 26.000 Mp.

Rada ministrów uchwaliła wezwać strajkujących do pracy. Ci, którzy powrócą do pracy w Poznaniu w przeciągu 24 godzin, na prowincyi w przeciągu 48 godzin nie będą dyscyplinarnie karani.

POZNAŃ, 24 sierpnia (Pat.). W dniu dzisiejszym powrócili do Warszawy minister byłej dzielnicy pruskiej p. Trzeiński i minister pracy i opieki społecznej p. Darowski. Pertraktacje obu ministrów z kolejarzami nie doprowadziły do pożądanego rezultatu. Komisja międzyzwiązkowa kolejarzy odrzuciła propozycje Rządu.

Jak donoszą pisma dzisiejsze kolejarze postanowili strajkować w dalszym ciągu i to tak długo dopóki nie będą wypełnione ich żądania ekonomiczne. Żądają oni podwyższenia dodatku drożyznianego o tyle, aby zarobek robotniczy dla średniej rodziny w XV klasie zarobkowej wynosił 17.640 marek oraz zredukowano liczbę stref drożyznianych z 5 do dwóch, przyczem Poznań i większe miasta prowincjonalne miałyby być przeniesione do klasy I.

POZNAŃ, 24 sierpnia (Pat.). Związek kolejarzy byłej dzielnicy pruskiej ogłasza w dzisiejszych pismach porannych odezwę do społeczeństwa wyjaśniającą przyczyny dla których kolejarze przystąpili do strajku. Odezwa wymienia żądania pracowników kolejowych oraz przedstawia przebieg dotychczasowych rokowań w tej sprawie z przedstawicielami Rządu.

Jakiegokolwiek jednak przyczyny złożyły się na to fatalne nasze położenie dzisiejsze, trzeba przecie szukać sposobów wydobycia się z tej matni. Szukać trzeba środków ratunku, chociażby przyszło dzisiejszym władarzom i sternikom państwa działać wbrew dotychczasowym, a fatalnymi następstwami uświęconym szablom.

Uporządkowanie skarbu przez pociągnięcie klas posiadających i na wojnie wzbogaconych do jak najwydatniejszych świadczeń na rzecz państwa, uregulowanie i planowość w dziedzinie produkcji i zaopatrywania ludności w niezbędniejsze artykuły, oto środki, które w krytycznym czasie wojny były używane przez wszystkie niemal państwa i pozwoliły tym państwom przy-

POZNAŃ, 24 sierpnia (Pat.). Kursujące obecnie dwa pociągi na linii Poznań-Skalmierzyce w kierunku na Warszawę i na linii Poznań-Toruń obsługiwane są przez wojskowość. Pociągi te są osobowo-towarowe i kursują z szybkością 25 kilometrów na godzinę. Pozatem innego ruchu na kolejach nie ma.

Propozycje ministerstwa byłej dzielnicy pruskiej

POZNAŃ, 24 sierpnia (Pat.). Ministerstwo b. dzielnicy pruskiej po uzgodnieniu swego stanowiska z innymi Ministerstwami komunikuje następująco: Zebrani na posiedzeniu w dniu 23 sierpnia 1921 upoważnieni przedstawiciele rządu zaproponowali celem zlikwidowania strajku kolejarzy następujące załatwienie sprawy:

1. Przenosi się natychmiast do klasy czwartej wszystkie miejscowości byłej dzielnicy pruskiej, które zaliczone były do klasy piątej a ponadto zarządza się jak najszybciej rewizję miejscowości zaliczonych do klasy trzeciej i czwartej dodatku drożyznianego. Skwalifikowanie nastąpi z ważnością od 1 sierpnia br.
2. Dla miasta Poznania przenosi się mnożnik 700 we formie dodatku od dnia 1 sierpnia br.
3. Sprawa podwyższenia mnożnej może być załatwiona w formie podwyższenia mnożnika tj. w drodze rozporządzenia Rady ministrów.
4. Przyznany funkcjonaryszom b. dzielnicy pruskiej równoważnik za zaległe deputaty do wysokości 2081 Mp otrzymają również funkcjonarysze kolejowi. Uprawnieni do ekwiwalentu są wszyscy pracownicy kolejowi, którzy pozostają w służbie od dnia 15 czerwca br.

Przedstawiciele kolejowych związków zawodowych łącznie z komisją strajkową odrzucili te propozycje.

WARSZAWA, 24. 8. Tel. wł.). Sytuacja w Bydgoszczy pogorszyła się. Dwukrotnie ustawiono na torze barykady, aby wstrzymać jadące pociągi.

najmniej osłać się wobec kataklizmów dziejowych. Polska i dzisiaj jeszcze znajduje się w tem stadyum, w którym żyły Niemcy Anglia i Francja w okresie najostrożniejszej blokady. Nie chcą tylko o tem wiedzieć ci, którzy dzierząc dzisiaj ster państwa, są za los i przyszłość jego odpowiedzialni.

Wypadki ostatnich miesięcy dają im w tempie skróconem lekcję pogładową, że jeśli się chce państwo ratować, to trzeba będzie przekreślić wiele z tych ustaw, które były uchwalane dla zyskania oklasku i popularności wśród szlachezki, agrarnych, kapitalistycznych i bogatego chłopstwa.

Oby tylko nie było za późno!

Dziś otwarcie Kina GRAŻYNA

PROGRAM:

DZIECIE ARYSTOKRACJI

ze słynną artystką KENTEFFI w głównej roli.

Nadprogram: Dekoracja ochołników amerykańskich w obecności Naczelnika Państwa i wesela komedia. Na nowo zaangażowa orkiestra ścisła zastosowana do programu. — Początek o godz. 5-tej

Rada Ligi Narodów zbierze się 29-go sierpnia.

GENEWA (Pat.) 24. sierpnia. Komisja informacyjna Ligi nar. komunikuje, że wielkhrabia Ishi, przewodniczący Rady Ligi nar. zwołuje posiedzenie Rady Ligi do Genewy na dzień 29. b. m. Sesja ta ma przeprowadzić dyskusję w sprawie wykreślenia granicy na Górnym Śląsku.

WARSZAWA. (Tel. wł.) 24. sierpnia. Z Poznania donoszą: Przewodniczący Rady Ligi nar. Ishi, zaproponował delegatowi Brazylii Da Cunha objęcie referatu w sprawie Górnego Śląska.

PARYŻ. 24. sierpnia. (Pat.) Postanowienie Quinonesa Del Leo nieprzyjęcia misji sprawozdawców w kwestyi G. Śląska na posiedzeniu

Rady Ligi narodów, nie zmienia w niczem procedury przyjętej przez Radę Ligi, ani też nie opóźni chwili zbadania problemu. Dotychczas nie powzięto żadnej decyzji co do wyboru zastępcy. Wobec odmowy ze strony Quinonesa wymienianie jakiegokolwiek nazwiska w tej chwili nieuzasadniono.

BORDEAUX (Pat.) 24. sierpnia. Zgromadzenie Ligi nar. które rozpoczyna się w dniu 5. września b. r. będzie obradowało z przerwami. Rada Ligi nar. powołana do zbadania sprawy G. Śląska nie została jeszcze oficjalnie wybrana.

Kolejarze krakowscy domagają się spełnienia żądań.

KRAKÓW. (Tel. wł.) 24. sierpnia. Odbyło się tu olbrzymie zgromadzenie kolejarzy, na którym uchwalono czekać do 1. września na spełnienie żądań.

W razie niespełnienia żądań kolejarze rozpoczną strejk.

Strejk robotników miejskich w Warszawie.

WARSZAWA. (Tel. wł.) 24. sierpnia. Warunki proponowane przez Magistrat w sprawie strejku tamiwajarzy uznano za niedostateczne.

Na jutro uchwalono proklamować strejk robotników miejskich.

WARSZAWA. (Tel. wł.) 24. sierpnia. Dziś rano odbyło się zgromadzenie robotników w zakładach gazowych. Uchwalono przystąpić do strejku.

Narady nad walką z drożyzną.

WARSZAWA. (E. E.) 24. sierpnia. 23. b. m. w ministerstwie aprowizacji odbyła się narada poświęcona walce z drożyzną. Komisarz Anusz projektował ustalenie cen wytycznych, które kontrolowane byłyby nie aparatem urzędowym, lecz własnymi siłami (?) społeczeństwa. Minister aprowizacji zaproponował udzielenie komisarzowi Anuszowi daleko idących uprawnień karania wykraczających przeciw przepisom cennikowym.

WARSZAWA. (Tel. wł.) 24. sierpnia. Zw. pracowników metalowych zgodził się na wdrożenie rokowań ze strony robotników. Rokowania rozpoczęły się w środę o 5. popoł.

W SPRAWIE KOMISYI GRANICZNEJ.

WARSZAWA, 24. 8. (Tel. wł.) Naczelnik wydziału wschodniego w ministerstwie spraw zagr. Szumłakowski i pułk. Klein wyjechali do Mińska w sprawie komisji granicznej.

REORGANIZACYA POLICJI WE LWOWIE I KRAKOWIE.

WARSZAWA, 24. 8. (Tel. wł.) Dziennik ustaw ogłasza rozporządzenie min. spraw wewn. w sprawie wprowadzenia w życie nowej organizacyi policji państwowej we Lwowie i Krakowie.

MONETY SREBRNE I ZŁOTE.

WARSZAWA. (Pat.) 24. sierpnia. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa nabywa złoto i srebro na rachunek Ministerstwa Skarbu po cenach poniżej podanych, które obowiązują aż do odwołania: za 1 rubel w złocie 750 mk., za 1 rubel w srebrze 350 mk., za 1 mk. niem. w złocie 347'77, za jednostkę monetarną państw należących do unii łacińskiej 287'80 mk., za floreny holenderskie w złocie po 586 mk., w srebrze 184 mk., za korony austriackie w złocie po 703 mk., w srebrze 216 mk., za szylingi w srebrze 101 mk., za 1 dolar w złocie 1457 mk., w srebrze 468 mk., za 1 funt angielski w złocie 7093 mk., Rubli bilonem nie kupuje się. Korony skandynawskie złote 377 mk., srebrne 116 mk.

PERTRAKTACJE Z METALOWCAMI.

WARSZAWA. (Tel. wł.) 24. sierpnia. Zw. pracowników metalowych zgodził się na wdrożenie rokowań ze strony robotników. Rokowania rozpoczęły się w środę o 5. popoł.

POLSKO-FRANCUSKIE ROKOWANIA NAFTOWE.

WARSZAWA. (Pat.) 24. sierpnia. Delegat rządu polskiego p. Bernard Diamand wyjechał dziś do Paryża i Londynu, celem prowadzenia dalszych układów w sprawie naftowej. Układy toczyły się już w lipcu b. r. i zostały odroczone do sierpnia b. r.

NIEMIECKIE PROWOKACJE NA ŚLASKU.

BYTOM. (E. E.) 24. sierpnia. Nadeszły tu wiadomości o przygotowaniach do wystąpienia niemieckiego „Schützundu“ na G. Ś. Z głębi Niemiec napływają transporty ochotników, wzywanych rozkazem mobilizacyjnym. Ochotników urlopowanych wzywano telegraficznie. Niemcy usiłują sprowokować wystąpienie ludności polskiej, aby pod tym pozorem wystąpić do walki.

HANDEL ZAGRANICZNY ROSJI.

Moskwa, 24. 8. (Pat.) Krassin omawia w Prawdzie handel zagraniczny Rosji i stwierdza, że od 18 kwietnia 1920 przywóz do Rosji wynosił 10,000,000 pudów, czego 8 milj. 400 pudów przypada a II. kwartał roku bież. Krassin dowodzi ko-

nieczności udzielenia koncesyi całemu szeregowi przedsiębiorstw na Uralu, Syberyi, Zagłębiu dońskim i na Kaukazie. Koncesycynaryusze cudzoziemscy mają otrzymać prawo przywozu i wywozu. W dalszym ciągu omawia Krassin rolę kooperatyw i zapowiada ukazanie się dekretu przewidującego dla kooperatyw premie za eksport oraz premie za dostarczanie surowców. Premie eksportowe byłyby obliczane prawdopodobnie w obcej walucie w wysokości 20 proc. W sprawie elektryfikacyi oświadcza, że nie można o tem myśleć przed upływem 5—10 lat.

TRANSPORT WOJSK KOALICYJNYCH NA G. ŚLĄSK.

HANNOVER. (Pat.) 24. sierpnia. W dniu 25. b. m. rozpoczyna się transport wojsk koalicyjnych na G. Śląsk przez Moguncję i Erfurth. Rząd rzeszy zawiadomiono o powyższej dacie i zażądano, ażeby rząd niemiecki wydał zarządzenia umożliwiające jak najszybsze przetransportowanie wojsk.

Przed przyłączeniem zach. Węgier do Austrii.

WIEN. 23. sierpnia. Jak dowiaduje się „Wiener Mittag“ z granicy węgierskiej, nastąpiło ilościowe wzmocnienie węgierskich formacyi brackich. Przypuszczają, że przewódcy planują „powstanie ludowe“, mające wybuchnąć z chwilą, gdy w myśl traktatu pokojowego Austrija przejmie przyznane jej terytoria zachodnich Węgier.

WIEN. 23. sierpnia. Sprawdzają się pogłoski o grupowaniu się wojsk czeskich na granicy. Na Węgrzech prowadzona jest jak najbardziej wroga agitacya przeciw Austrii i nie jest wykluczone, że przyjdzie do lokalnych wybuchów. Ponieważ Austrija jest za słaba, aby wystąpić przeciw Węgom, istnieje możliwość, że do pomocy przy przeprowadzeniu okupacyi użyte zostaną wojska czeskie.

BUDAPESZT. 23. sierpnia. Z żywym zainteresowaniem oczekują w kołach politycznych zapowiedzianych przez prez. ministrów, Bethlena środków represyjnych przeciw Austrii.

Dotychczas eksportują Węgry do Austrii codziennie po kilkaset wagonów bydła, ponadto bardzo wiele jarzyn i owoców. Opinia węgierska domaga się, aby zastanowić te transporty.

WIEN. 23. sierpnia. Opróżnianie zachodnich Węgier, odbywa się programowo. Oficjalne oddanie tego terytorium Austrii naznaczone jest na 29. b. m.

ZAJŚCIA W POSELSTWIE SOWIECKIM W WARSZAWIE.

WARSZAWA, 22. sierpnia. W niedzielę, 14. sierpnia około południa na pierwsze piętro hotelu Rzymskiego, gdzie mieści się poselstwo sowieckie weszli trzej nieznani cywili, którzy zaczęli wykrzykiwać: „Dajcie nam tu tego Karachana“, dodając do tego kilka wyrazów obelżywych. Nieznani, którzy mówili w języku rosyjskim zostali wyprowadzeni z hotelu przez personal poselstwa. Jednego z nieznanych urzędnicy poselstwa zatrzymali dla wyjaśnienia nazwiska. W trakcie indagacyi zjawil się nowy nieznajomy, który nazwał się przedstawicielem Gruzji zażądał wydania „aresztowanego“ i oświadczył, że nazajutrz przyszedł do poselstwa swego sekundanta, portyera. O całym zajściu poselstwo sowieckie zawiadomiło ministerstwo spraw zagranicznych. (Polpr.)

TARYFA KOLEJOWA W ROSJI.

ZDOLBUNOWO, 19 sierpnia. — Orient. — Na kolei południowo-zachodniej wprowadzono nowa taryfę powiększoną w porównaniu do istniejącej w r. 1917. — 20,000 razy, która wywołała ogromne niezadowolenie ludności. Bilet z Kijowa do Odessy kosztuje 128,900 rubli z Odessy miasto do Odessy port zamiast 100 rubli — 5,800 rubli i t. d. W związku z podniesieniem taryfy ustalono nowy „extra rozkład“ pociągów. Naprzykład z Odessy do Charkowa pociąg odchodzi co niedziela o godz. 11. wiecz. a przybywa do Charkowa w środę wieczorem.

Aresztowania na Wołyniu.

WYKRYCIE ZAMACHOWEJ AKCYI BOLSZEWICKIEJ?

„Kurier Poranny” dowiaduje się z Łucka co następuje:

Od dłuższego już czasu, bo od maja bież. roku, organy wyw., pod kierownictwem naczelnych władz wojskowych, były na tropie bolszewickiej organizacji destrukcyjnej. Organizacja ta obejmowała teren Wołynia, Galicyi wschodniej i Białorusi.

Po dwumiesięcznej pracy kontr-wywiadowczej w lipcu b. r. przeprowadzono wreszcie aresztowania na całym Wołyniu.

Aresztowano masę członków i kierowników organizacji.

Podczas swej działalności organizacja dokonała kilka morderstw na obywatelach polskich oraz kilka napadów w postaci oddziałów partyzanckich. Sledztwo wstępne wykazało, że zasadniczym zadaniem organizacji było obale-

nie obecnego ustroju społecznego w Polsce. Do uskutenienia powyższego celu, organizacja miała użyć wszelkich środków. W akcji przewidywane były masowe morderstwa przedstawicieli władz polskich, wojskowości i obywateli ziemskich, niszczenie komunikacji i t. d. Obecnie cała sprawa znajduje się w rękach prokuratury sądu okręgowego w Łucku.

Prokuratura wydzieliła z całej sprawy dochodzeń sprawę dwóch morderstw popełnionych przez członków organizacji w celach zysków pieniężnych i uczestników morderstw oddano pod sąd doraźny, który odbył się d. 30. lipca.

Wyrokiem sądu doraźnego **skazano 6-ciu uczestników zabójstwa na śmierć.** Wyrok wykonano do 24 godzin. Dochodzenia przeciw reszcie aresztowanych w tej sprawie jeszcze nie ukończone.

Konferencya waszyngtońska.

Prezydent Harding przygotował już formalne zaproszenie na konferencyę waszyngtońską. Jako tematy obrad podaje rozbrowienie i kwestye Dalekiego Wschodu. Zaproszono przedstawicieli Francyi, Anglii, Japonii, Włoch i Chin.

Rząd Stanów Zjednoczonych dał przez to do zrozumienia, że innych państw nie zaprosi i nie chce z nimi o wyżej wymienionych kwestyach pertraktować. Prasa angielska sądzi, że dobrze byłoby zaprosić także Belgię, Holandię i Portugalie, gdyż te kraje wyraziły chęć wzięcia udziału w konferencyi.

Stany Zjednoczone ostatecznie zgodziłyby się na przyjęcie tych narodów do grona obradujących, ale.. po odbyciu paru wstępnych konferencyi przez nich. Prezydent Harding motywuje stanowisko Stanów Zjednoczonych tem, że im mniej będzie członków, tem łatwiej i sprawniej potoczą się obrady. Zresztą — może i głos Portugalii byłby dla Stanów Zjednoczonych niewygodny — gdyż w ten sposób Anglia powiększyłaby swoje własne głosy.

Przypuszczalny czas trwania konferencyi, obliczają na trzy miesiące.

Podpisanie traktatu rosyjsko-ameryk.

RYGA. (Pat.) 23. sierpnia. (Spóźnione.) Na onegdajszym posiedzeniu konferencyi amerykańsko-bolszewickiej nastąpiło podpisanie traktatu. Litwinow wygłosił dłuższe przemówienie w języku angielskim, w którym zazaczył, że podpisany traktat wartością swoją dorównuje polsko-sowieckiemu traktatowi pokojowemu i wyraził nadzieję że pierwszy ten traktat, zawarty między Ameryką a Rosją sowiecką, będzie po-

czątkiem szeregu innych, które przyczynią się do wznowienia ścisłego kontaktu między Rosją i Ameryką.

Z kolei zabrał głos Brown, który w mowie swej nie dotknął ani słowem stosunków politycznych, a zazaczył jedynie, że naród amerykański niesie swą pomoc wszędzie tam, gdzie powstała tego potrzeba i wyraził nadzieję, że także i w tym wypadku pomoc ta będzie wy-

datna.

Po podpisaniu traktatu Brown wydał niezwłocznie telegraficzne polecenie wysłania pierwszych transportów z Gdańska i Hamburga. Transporty te zostaną skierowane przez Petersburg do okolic najbardziej dotkniętych głodem w Rosyi. Pełnomocnikiem administracyi amerykańskiej w Rosyi zostałznaczony jeden z członków delegacyi, który jutro wyjeżdża do Moskwy.

Skon L. Bończa-Stepińskiego.

Polskiej scenie dramatycznej znów ubył aktor pierwszorzędny. Z Drohobycza nadeszła wiadomość, że Leonard Bończa-Stepiński zmarł tamże, przewieziony z Truskawca, gdzie się nabawił krwawej biegunki. Zmarły liczył niewiele lat ponad czterdzieści, był zatem w południu męskiego życia i mógł jeszcze długo tworzyć na dobry pożytek sztuce scenicznej.

Karyerę aktorską rozpoczął przed dwudziestu mniej więcej laty w Poznaniu. Odrazu zwrócił na siebie uwagę jako adept nietylko utalentowany ale i inteligentnie pracowity. W następnym roku Bończa-Stepiński znalazł się w teatrze łódzkim. Z Łodzi udał się do Krakowa i tutaj pozostał długi szereg „sezonów”. Talent jego rozwijał się szybko.

Rodzaj Bończa-Stepińskiego były to role tak zwane charakterystyczne. Wybornie zmieniał maskę, ruchy, nawet głos. Miał poczucie komizmu i miał poczucie powagi. We wszystkich awatach scenicznych potrafił być artystycznie i w najwyższym stopniu przekonująco szczerym.

Z Krakowa przed dwoma laty przybył do Warszawy, pozyskany przez dyr. Szyfmana dla Teatru Polskiego.

Scenie polskiej ubył świetny i dojrzały talent. Sztuka dramatyczna polska odczuje tę stratę.

PRZECIW SPEKULANTOM.

WARSZAWA. (E. E.) 24. sierpnia. Ministr. handlu zwrócił się do kupców z Rosyi z prośbą o przeciwdziałanie drożyznie i spekulacyi. Po wzajemnym porozumieniu się uchwalono wydać odezwę w języku polskim i w żargonowym.

Sacro Catino

Opowiadanie historyczne

przez

Alfreda Meisnera.

(Przekład Felicji Nossig.)

W parę godzin po zawarciu ugody gmina izraelska w Genui wylczyła na stół Turbinemu umówioną sumę. I ona śpieszyła się bo po zachodzie słońca zaczynały się święta. Skrzynię przeniesiono do mieszkania przełożonego gminy Joachima Lacosta, który ją wziął w przechowanie.

— Eviva Turbini! — zawołał Durazzo, chwając do kieszeni swój udział. — Geniusz jego uratował ojczyznę!

— Ja zaś twierdę, że dokonał się wielki cud przed naszymi oczami — dodał opal. — Sacro Catino splodziło złoto!

— Na ogół okazaliśmy się wszyscy trzej synami oświeconego stulecia! — zawołał Turbini. — A zwłaszcza pan, kochany Cepronio. Przed stu laty byłby pan zażądał krwi żydowskiej, dziś zadowoliłeś się ich złotem: To już wielki postęp. A teraz, drodzy przyjaciele, uraczymy się winem i zagramy sobie w karty.

Tak skończył się dzień pełen wzruszeń. Wieczorem można już było wypłacić zaległy zold; jeszcze przed zachodem słońca zjawili się rozniacty kasjerzy z ciężkimi workami w koszarach u bramy Tomaszki i w arsenale. Kapitanom

wypłacono po sześćdziesiąt, chorążym po trzydzieści, sierżantom po dziesięć, prostym żołnierzom po cztery rzymskie talary. I odrazu nastrój się zmienił. Zamiast przekleństw i wyrzekanie zabrzmiał śpiew i do późnej nocy żołnierze śpiewali pieśni żołnierskie, popijając wino.

Następnego dnia o świcie stała już w pogotowiu mała flota, która miała armię odwieźć do Korsyki. Połowa ludności genueńskiej przybyła na wybrzeże, aby widzieć odjazd.

Nakoniec wystrzał z Castell Diamante dał sygnał, zawracały bębny, ludzie ugrupowani w małe oddziały śpieszyli do portu, gdzie się zatrzymali. Poraz ostatni oficerowie zrobili przegląd szeregów. Łodzie czekały; wkrótce jeden oddział po drugim wsiadał do łodzi, wyjeżdżał, potem wspinając się po drabinie dosięgał szalup wojennych i formował się na pokładzie z bronią u nogi, gdy tymczasem łodzie wracały po innych. Nareszcie wszyscy byli już na okręcie. W porcie wszystkie okręty postrojono we flagi, zagrzmiąły na pożegnanie działa ze wszystkich fortów otaczających Genuę, z szalup odpowiedziano i wkrótce ciężki dym przysłonił wszystko. Zwolniono kotwicę i flota z nadętymi żaglami wypłynęła w białą, lśniącą toń.

Genueńczycy nie lubili tych ludzi, którzy za nich walczyli; w milczeniu i bez pożegnalnych wzywów pozwolono im wyruszyć a ledwie się oddalili wypominano wszystkie ich wady i występki: gwałtowność, opilstwo, swawolę, brutalność.

Odjazd, który dla obcych żołnierzów oznaczał śmierć, dla nich był tylko widowiskiem. Zaledwie tu i ówdzie jakaś twarz spoglądała ze smutkiem za odjeżdżającymi. Najdłużej jednak zabawiła na molo pewna młoda, piękna Żydówka

w towarzystwie służącej; długo spoglądała w dal, gdy już zniknęły wszystkie żagle.

Była to Lea, córka Szymona Rubina. Kochała kapitana Isenburga, i wiedziała, co to wojna z Korsyką!

KONIEC PROLOGU.

PROCES O SACRO CATINO.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

Trzy ciężkie lata przeżyła republika genueńska. W herbie republiki błyszczała wprawdzie jeszcze nad krwawym krzyżem w srebrnym polu królewska korona w złotych, wstawiająca na posiadanie Korsyki; lecz już od roku było to heraldycznym klanstwem. Korsyka, która już od dawna zajęta była przez Francuzów, w końcu, po traktacie zawartym z Choiseuil'em została oddana Francyi w zastaw. Wojska republiki opróżniły wyspę i na tych miejscach wkroczyło trzydzieści tysięcy Francuzów, by w krwawych walkach zdobyć ostatnie pozycye, gdzie bronili się jeszcze bohaterski lud górski.

Daremnie Paoli protestował przeciw traktatowi, który lud cały, z pominięciem jego woli, oddawał w ręce obcego rządu, napróżno sympatya wszystkich stronnictw liberalnych oświadczyły się za sprawą Korsykanów, daremnie waleczny lud walczył przez lat czterdzieści o swą niezawisłość — przesachrowano go podłe. Wodzem i naczelnikiem narodu nie pozostało nic innego, jak tylko złożyć broń i pójść na wygnanie.

Niemieckie wojsko najemne, które owego ranka lipcowego 1766 r. wyruszyło z Genui, powróciło, lecz w jakimże stanie?

(C. d. n.)

Nowiny z dnia.

Lwów, 25 sierpnia

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

W czwartek 25 b. m. „Rigoletto“. Gościnny występ A. Wesolowskiego, artyści oper rosyjskich.

W piątek 26 b. m. „Dziewczyna z Holandii“, operetka Kalmana. Premiera

W sobotę 27 b. m. „Dziewczyna z Holandii“.

Niedziela 28 b. m. „Dziewczyna z Holandii“.

Poniedziałek 29 b. m. „Dziewczyna z Holandii“.

Wtorek 30 b. m. „Kobieta bez skazy“, komedia w 3 aktach G. Zapolskiej.

Środa 31 b. m. „Kobieta bez skazy“, komedia w 3 aktach G. Zapolskiej.

Po każdym przedstawieniu wieczornem czekają wozy tramwajowe do użytku Publiczności we wszystkich kierunkach.

REDAKTOR TOW. JAN SZCZYREK wyjechał na kilkutygodniowy odpoczynek.

Z TEATRU. Premiera „Dziewczyny z Holandii“ odbędzie się w piątek 26 bm. Muzyka Kalmana, autora „Księżniczki czardaśza“, dobre libretto w tłumaczeniu Pomorskiego, piękna wystawa Bałka i Polityńskiego, doświadczona reżyseria Kuligowskiego i świetna gra artystów wróżą duże powodzenie tej ostatniej nowości operetkowej. W głównych rolach wystąpią: pp. Miłowska (baronowa Elly), Brzeska (księżniczka Jutta), Kasprzyczowa oraz pp. Kuligowski (ambasador), Świeży (książe), Tatrzanski (ochmistrz dworu). Tańce i ewolucje układu Faliszewskiego, który wprowadza w postępowy sposób na scenę cały balet z p. Burkaćką i Łozińską na czele. Dyryguje kapelmistrz Wojnarowicz.

W czwartek 25 bm. gościnny występ w operze tenora b. cesarskich teatrów w Moskwie A. Wesolowskiego, który odśpiewa partję księcia w „Rigoletcie“. Opera ta daną będzie w nowej obsadzie: partje tytułową śpiewa rez. Okoński, rolę córki Argasińska - Choynowska, rolę Magdaleny gra p. Ostrowska.

Premiera głosnej sztuki G. Zapolskiej „Kobieta bez skazy“ odbędzie się we wtorek 30 bm. Na życzenie autorki główne role kobiece kreują: p. Rasińska (Rena) i p. Trapszo (Fili). Rolę Raswina gra utalentowany młodociany amant p. St. Bonard - Bystrzyński, który rolą tą w Krakowie zwrócił na siebie uwagę krytyki i publiczności. Postać redaktora odtwarza Adam Bystrzyński, artysta teatru im. Słowackiego.

ODZIEŻ DLA DZIECI. Polsko - Amerykański Komitet pomocy dzieciom który dzięki darom, otrzymywanym od Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego, już wielokrotnie zapatrywał w odzież ubogą. działy otrzymuje obecnie od tej instytucji następujące ilości odzieży: 280.000 piaszczyków, 350.000 par obuwia i 700.000 par pończoch. Pewna część tej ilości, t. j. 240.000 piaszczyków, 300.000 par obuwia i 600.000 par pończoch będzie już we wrześniu rozesłana do składów komitetów prowincjonalnych, ażeby jeszcze przed nastaniem jesiennej słońcy dzieci mogły być w odzież tę zapatrzona. Druga partya (40.000 piaszczyków, 50.000 par obuwia i 100.000 par pończoch) przeznaczona jest dla dzieci uchodźców, które po 1 października będą przejeżdżały przez punkty etapowe w Baranowiczach i Równem.

DYREKCJA N. U. Z. A. podejmuje usilne starania o uzyskanie jak największej ilości zboża i ziemiopłodów. W tym celu nawiązano bliższy kontakt wprost z producentami zrępowanymi w Związku Ziemiań i uzyskano od nich przyrzeczenie dostarczenia nam pewnej ilości zboża po cenach możliwie niskich. Na ten skup potrzeba jednak bardzo dużej gotówki i wszelkie zapasy jakimi dysponuje Nuzajak i kredyty uzyskane w tym celu od rządu jak i w niektórych bankach nie wystarczają bezwarunkowo na to.

Dyrekcja NZA wzywa przeto pracowników państwowych, aby we własnym interesie na ten skup zboża składali natychmiast przez Dyrekcję swych konsumów jako zaliczke kwoty po 5.000 a co najmniej po 3.000 mk. Składający tę zaliczkę uzyskują prawo pierwszeństwa

w nabyciu odpowiedniej ilości maki uzyskanej z zakupionego przez nas zboża.

OTWARCIE ŁAŻNI PAROWEJ. Wczoraj w południe komisya sanitarno - policyjna skontrolowała odnowioną łaźnię parową, mieszczącą się w budynku przy ul. Żółkiewskiej, obok rampy kolejowej. Łaźnia ta nader obszerna była bardzo potrzebna w tej dzielnicy i zapewne będzie cieszyć się liczną frekwencją. Pożądaniem byłoby, ażeby zarząd jej w pewnych dniach w tygodniu przez zniżenie cen umożliwił i najbiedniejszym sferom korzystanie z dobrodziejstwa kąpieli.

NA POGOTOWIE RATUNKOWE. Celem zasilenia funduszu Tow. Pogotowia ratunkowego urzędują Sokół II. we Lwowie na prośbę zarządu tegoż Towarzystwa „Dożynki“ w niedzielę 4-go września, w ogrodzie „Gdańsk“ przy ul. 29-go Listopada. Program obejmie oprócz tradycyjnego obrzędu „Dożynek“ konkursy gimnastyczne, koncert chóru, tudzież wiele niezwykłych atrakcji. Bliższe szczegóły podadzą afisze. Fanty na loterye zbierać będzie komitet na podstawie legitymacji wydanych przez zarząd Tow. ratunkowego.

DALSZE SKANDALE PUZAPPOWSKIE. Komisya Izby kontroli państwa, urzędując na pograniczu odkryła tajemnicę zrobniecia zboża. Dostawcy Puzappu na stacyi granicznej w Niepułkowcach odbierali zboże rumuńskie. Następnie zboże to zlewano obficie wodą i po pewnym czasie odsyłano do Kołomyi, gdzie państwowa komisya ważyła je i za to znacznie cięższe na wadze zboże płacono dostawcom. Zarabiali oni na tem oszustwie znaczne sumy; lecz zmoczone zboże zrasłało i pleśniało i w tym stanie przychodziło do kraju. Dyrekcya kolejowa w Stanisławowie wyszukała wszystkie wiza przesyłek zbożowych i stwierdzono, że wiele wagonów i parę pociągów zboża skradziono w drodze i przeczono na paszek. Przesłuchano szereg urzędników i magazynierów w Sniatynie, Kołomyi i Niepułkowcach i zebrano obfity materiał obciążający tę szajkę. Twierdzą, że dostawy dla starostw w tej okolicy, jak sól, naftę i t. p. macherszy z tej spółki sprzedawali znacznie drożej od cen ustanowionych przez starostwo. Sądy w Sniatynie, Kołomyi i Stanisławowie toczą śledztwa, które przybierają coraz większe rozmiary. Nastąpią dalsze aresztowania.

ZNACZNA KRADZIEŻ. Przed kilku dniami przyjechały z prowincyi do Estery Kohnowej zamieszkałej w Zamarstynowie przy ul. Lwowskiej, jej siostry, nauczycielki, Marya i Pesia Kurzrokówny. Niedługo po przyjeździe dostały się do mieszkania K. i skradli wymienionym suknię i inne rzeczy wartości około miliona marek. Kurzrokówny zmuszone były wypożyczyć ubrania ażeby wyjechać do domu.

WYPADEK Z GRANATEM. Młchał Lis, lat 12, znalazł granat ręczny obok koszar w ulicy Jabłonowskich. Bawiąc się nim, spowodował wybuch. Odłamki metalu raniły go w pierś, zaś 10-letniego Tomusza Gawłowskiego i Kazimierza Petrowa, liczącego lat 13, zranily w ręce i nogi. Pogotowie ratunkowe udzieliło im pierwszej pomocy i pozostawiło w leczeniu domowem.

PODWYŻSZENIE CEN W RESTAURACYACH I CUKIERNIACH WARSZAWSKICH. Warszawscy restauratorzy i cukiernicy wezwani zostali przez ministerstwo aprowizacji do przedstawienia kalkulacji cen potraw i napojów. Zwyżke cen uzasadniają restauratorzy nadmiarem służby, wysokiem jej wynagrodzeniem i krótkim dniem roboczym (?). Wynikiem narad w ministerstwie pracy ma być ogłoszenie niebawem nowego cennika na potrawy i napoje.

**OD DZIS OTWARTA
ŁAŻNIA NA ŻÓŁKIEWSKIM**

**OBLOK RAMPY KOLEJOWEJ
PARA Z PIECA KAMIENNEGO. TUSZE, BASENY, WANNY
RÓWNOCZEŚNIE ODDZIAŁY DLA PAŃ I PANÓW.**

Rappaport Józef dentysta

przyjmuje ul. Akademicka 1. 10.

Komunikaty.

DO MIESZKAŃCÓW MIASTA LWOWA. Jedną z wielkich trudności w urządzaniu Targów Wschodnich we Lwowie jest zapewnienie licznym przyjezdnym odpowiedniego pomieszczenia.

Apel wystosowany do społeczeństwa lwowskiego spotkał się z pewną rezerwą, spowodowaną obawą o ewentualną rekwizywę porokoj, zgłoszonych na „Targi Wschodnie“.

Aby rozwiązać wszelkie obawy w tym kierunku oznajmia Rada Nadzorcza Targów Wschodnich, że uzyskała od Prezydium m. Lwowa uroczyste zapewnienie, iż pokoje, zgłoszone dla gości nie ulegną w żadnym wypadku rekwizywcy.

Zwracamy się przez to powtórnie do wszystkich tych, którym dobro naszego miasta leży na sercu, by rychło i licznie zgłaszali w biurze mieszkaniowem przy pl. Halickim 15, wolne pokoje, szczególnie, że Rada Nadzorcza Targów Wschodnich w zrozumieniu ciężkiego położenia ludności wyznaczyła wysokie wynagrodzenie.

Za Radę Nadzorcza Targów Wschodnich: Józef Neuman, m. p. Maryan Tyrski, m. p.

× TOWARZYSTWO POLSKIEGO GIMNAZYUM REALNEGO ŻENSKIEGO W ROHATYNIE zawiadamia, że zapisy do gimnazjum rozpoczną się w dniu 30 sierpnia, nauka zaś w dniu 1 września 1921 r. W obecnym roku szkolnym będzie otwartych 6 niższych klas. Klasy VII. i VIII. będą otwarte w przyszłości, w miarę przechodzenia uczenia do klas następnych, lub ewentualnie wcześniej, o ile się zgłosi odpowiednia ilość uczenia.

× DLA WPISUJĄCYCH SIĘ NA POLITECHNIKĘ LWOWSKĄ kurs przygotowawczy do egzaminu kwalifikacyjnego (wstępnego) urządzony staraniem Bratniej Pomocy Słuch. Politechniki Lwowskiej rozpoczyna się z dniem 1-go września b. r.

Zgłoszenia przyjmuje Sekretaryat Tow. Bratniej Pomocy Słuch. Politechniki Lwowskiej codziennie od godz. 12—13. 1—3

NADESLANE.

Za rubrykę tę redakcyja nie odpowiada.

**Nauka na Jednorocznym kursie handlowym
MIECZYŁSAWA CHRISTOFA**

prof. Akademii handlowej Wałowa 25,

rozpocznie się dnia 3-go września nabożeństwem w kościele O. O. Dominikanów o godz. 8. rano.

Wpisy na wolne jeszcze miejsca od 29-go sierpnia począwszy codziennie od 10 do 12 i od 4 do 5.

Dla archiwum i bibliotek socjalistycznych!

Do sprzedania nast. komplety

„Przedświt“ i „Robotnika“:

„Przedświt“ Serya II, tom I, rok 1891, tom II, r. 1892, serya III, tom III, r. 1893, tom IV r. 1894, r. 1896, ser. III, r. 1887, ser III, r. 1898, r. 1900, r. 1901 (brak nr. 2, 3, 5, 6, 7) r. 1902 Londyn, 1903 (brak 6, 7, 8), 1904 (brak nr. 3), 1905 (brak nr. 4, 9, 10, 11, 12), 1907, 1909 (brak 7, 8), 1910 (brak nr. 10), 1911, 1914.

„Robotnik“ nr. 1—19 lata 1894, 1895, 1896.

„Światło“ od 1—18 (brak nr. 4).

Wiadomość w Redakcyi „Dziennika Ludowego“.

AMERYKANIE CHCĄ POŻYCZYĆ WARSZAWIE 20. MILIARDÓW MK.

Jest rzeczą charakterystyczną, że giełdy międzynarodowe ujawniają bardzo małe zaufanie do lokat w pożyczkach państwowych, a chętnie lokują w pożyczkach miejskich.

Świeżo n. p. Amerykanie zaofiarowali się pokryć miejską pożyczkę inwestycyjną Warszawy na 3 i pół proc. Na razie chcą Amerykanie dać 5 miliardów mk. w następstwie zasgotowi są sfinansować pożyczki miejskie Warszawy do 20 miliardów.

Przed spisem ludności.

W głównym urzędzie statystycznym odbyła się konferencja prasowa, mająca na celu zapoznanie społeczeństwa z celami, techniką, przebiegiem i korzyściami mającego się niedługo odbyć spisu ludności. Zebranych informowali prof. Buzek, dyrektor głównego państwowego urzędu statystycznego.

Spis ma za zadanie dostarczyć władzom rządowym i administracyjnemu ogólnego materiału statystycznego, odczytanie liczby ludności, stosunków narodowościowych, zawodowych, wykształcenia, częściowo ekonomicznych i innych.

Ponieważ będzie to pierwszy spis, obejmujący cały obszar ziem Rzeczypospolitej Polskiej, więc wyniki jego będą miały także pierwszorzędne znaczenie polityczne.

Spis odbędzie się w całym państwie dnia 1. października r. b. według stanu w nocy z 30. września na 1. października. Technika spisu będzie nieco inna w tych obszarach Rzeczypospolitej, które już z tego rodzaju przedsięwzięciami są obznajomione (Poznańskie, Zachodnia Galicja), a inna na terytoryach, dla których spisy są jeszcze poniekąd nowością.

W wyżej wspomnianych zachodnich obszarach państwa spisu dokona przeważnie sama

ludność a tylko nadzór i kontrola spoczywać będzie na starostwach, w pozostałych zaś obszarach spisu dokonają osobiście komisarze, których liczba przypada przeciętnie 1. 500 ludności.

Skutkiem tego władze sejmowe musiały zdobyć pokaźną liczbę około 60.000 komisarzy, rekrutujących się przeważnie ze sfer nauczycieli szkół powszechnych i młodzieży akademickiej.

Sprawa narodowościowa pozostawiona jest w formularzach spisu w sposób następujący: jednośmię każdego mieszkańca trzeba wypełnić pod tym względem trzy rubryki: wyznanie, język ojczysty i narodowość (do jakiej sam się zalicza).

Wszelkie materiały pochodzące ze spisu, będą zebrane w głównym urzędzie statystycznym już w ciągu października.

Pierwsze wyniki co do najogólniejszych danych (liczba i procent narodowości), będą mogły być obliczone i ogłoszone w końcu listopada. Inne szczegóły (zawód, obszar, procentowość i wiele innych) zajmą więcej czasu.

Do zupełnego ukończenia obliczeń danych, spisu potrzeba będzie około 500 pracowników i mniej więcej półtora roku czasu.

kiem jest hasło: „Bóg i Ojczyzna” musi przybyć i hold złożyć mówcy.

Zgromadzenie, ku straszemu przerażeniu i niespodziance kleru i łapichłopów przemieniło się w ostateczny pogrom Wydziału Narodowego na lutejszym gruncie filadelfijskim.

Wiec posła Głabińskiego został rozbity! Polonia lutejsza dowiodła, że nie da się oszukać eudeckim szarlatanom, nawet w osobie byłego ekscekcjency austriackiego p. Głabińskiego.

Pan Głabiński na odjeździe, będzie z goryczą wspominał chwile, spędzone na ziemi Waszyngtona. Podobnie jak Załusce, Maślance, Lubelskiemu i Zagórskiemu — masy polskie wietrzą pod adresem Głabińskiego: „Kupuj pan czemprędzej szwikartę i odjeżdżaj jaknajrychlej do Polski!”

Istotnie p. Głabiński powróciwszy do kraju z wielką goryczą wspomina o Ameryce. „Socjaliści psują tam robotę narodową” powiada. Z powyższego przedstawienia jego sukcesów widać śluszne powody do skargi.

Z „Bagateli lwowskiej”.

Pod nazwą i na miejscu dawnej „Bagateli” w sali „Casina de Paris” powstał nowy teatrzyk pod dyrekcją p. St. Słowińskiego, poświęcony sketschom i operetce.

Teatrzyk ten, wzorowany na teatrzykach warszawskich „Miraż” i „Qui pro quo” będzie z początku musiał wywalczyć sobie we Lwowie rację bytu, dzięki temu że wprowadza nowy „genre”, z którym publiczność lutejsza jeszcze się nie zżyła.

Osoba dyr. Słowińskiego, daje jednak gwarancję, że „Bagatela lwowska” przestoczyc się niebawem w scenę o aspiracjach artystycznych, i zyska należną ocenę wśród sfer krytycznej publiczności.

Pierwszy program, na który złożyły się: prolog, sketsch pt. „Gra w durnia” i operetka „Król się bawi”, złożyły się na całość bardzo sympatyczną, dającą widzowi sumę miłych wrażeń.

W sketschu wyróżniła się gra p. Białkowska dzięki dobrym warunkom zewnętrznym, grze dyktownie tonowanej i wyraźnej dykcji. Również utalentowany artysta p. Urbański, stworzył kreację zdradzającego kochanka nader poprawnie i z dużym wżyciem się w rolę.

Operetka „Król się bawi” posiada dużo walorów i efektów scenicznych, a tryumfy, jakie święci w niej p. Karol Hanusz, świadczą o tem, że p. Hanusz nie jest przereklamowaną — jak to zwyczajem — wielkością warszawskiego światka kinkielowego.

Partnerka jego p. Wilkoszewska dysponuje miłym głosem o niecodziennej aparycji i wybija się głosowo na pierwszy plan operetki.

Niepowszednim talentem komediowym, wnoszącym dużo werwy i życia na scenę jest pan Kiffer, zbierający oklaski przy otwartej scenie.

Reszta zespołu dostraja się poprawnie do udanej całości.

(w. r.)

Pertraktacje w przemyśle naftowym.

Delegaci kopalni, rafinerji i warsztatów mechanicznych w przemyśle naftowym jawili się dzisiaj wraz z przedstawicielami związków metalowców, chemiczników i górników w lutejszej izbie handlowej i przemysłowej, zaproszeni przez Izbę pracodawców naftowych na skutek przedłożonego przez te związki memoriału, w którym robotnicy przedstawiają swoje żądania.

Przeszkodą rozpoczęcia właściwych układów było jawienie się trzech rzekomych „ludowców”, chcących uchodzić za przedstawicieli robotników. Jeden z nich, Zborowski, wobec wszystkich oświadczył, że masy robotników naftowych są ciemne i ta ciemnota mas doprowadziła przemysłowców do tego, że muszą pertraktować z socjalistami.

Związki klasowe złożyły oświadczenie, że stosunek Izby pracodawców do jakichkolwiek organizacji poza tymi związkami jest dla nich najzupełniej obojętny i gotowe są do pertraktacji w składzie zgłoszonych swych delegatów o zawarcie umowy, obowiązującej obie strony — bez udziału jakichkolwiek innych organizacji. Wskutek tego nieproszeni przedstawiciele robotników musieli opuścić salę — tak dopiero po dwugodzinnej stracie czasu omówiono sposób prowadzenia pertraktacji i po ogólnej dyskusji wybrano komisję do rozpatrywania poszczególnych punktów żądań. W komisjach reprezentowane są wszystkie działy przemysłu naftowego i wszystkie trzy okręgi, a to: zachodni, środkowy, i wschodni okręg Podkarpacia.

Przymusowy wykup majątków.

Komisyja Okręgowa Ziemska we Lwowie, na posiedzeniu w dniu 20. sierpnia 1921, pod przewodnictwem prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego, dr. Stanisława Orzechowskiego, porzuciła w myśl art. 6. ustawy z dnia 15. lipca 1920, Nr. 70, poz. 461 uchwałę na przymusowy wykup następujących majątków:

- 1) Uhrynów dolny i Khusów powiat Stanisławów, własność hr. Stelli Borkowskiej,
- 2) Kozodawy, powiat Przemysły, własność Jana Korczyńskiego i Stefana Zawadowskiego,
- 3) Bałaharówka, powiat Horodenka, własność dra Wiktora i Juliana Świdarskich,
- 4) Lonie, powiat Przemysły, własność Froma Neunana i Mojżesza Diamanda,
- 5) Oplityna, Błyszczewódzka, powiat Zółkiew, własność Jakóba Witza,
- 6) Błyszczewody, powiat Zółkiew, własność dra Hermana Rabnera i dra Leona Auerbacha.

Powodem tej uchwały jest nieprawidłowa i z uszczerbkiem dla wytwórczości krajowej połączona gospodarka, tudzież dzika parcelacja (art. 1. punkt 1. i 2. powołanej ustawy). Zarazem z tych samych powodów wyraziła Komisya opinie że należy wdrożyć akcję w kierunku przymusowego wykupu majątków:

- 1) Krzywce, powiat Borszczów, własność Schmarje Keizera i Goldy Seidmann,
- 2) Malinów, powiat Przemysły, własność Allera Bauma Izaaka Landaua, Sakuęla Zieglera Moseza Schreiera i Chaima Bursztyna,
- 3) Grzybowice, powiat Lwów, własność Jakoba Wittelesa i Sary Taubes,
- 4) Chruszno Stare, powiat Lwów, własność Abrahama Luffa.

Na następnym posiedzeniu, które odbędzie się z początkiem września b. r. zajmie się Komisya Okręgowa Ziemska dalszym szeregiem majątków co do których materiał opracowuje Okręgowy Urząd Ziemi.

Echa pobytu p. Głabińskiego w Ameryce.

W chicagowskim „Dzienniku Ludowym” znajdujemy nast. wiadomości:

PHILADELPHIA. 17. lipca, niedziela. Od dwóch tygodni ze wszystkich ambon w polskich parafiach rzymsko-katolickich był zapowiadany wiec wodza endecji w Polsce, przybyłego tu w maju posła Dra Stanisława Głabińskiego. Księża z ambon, politykierzy w szynkach agitowali za wiecem, który miał być wykazaniem sił Wydziału Narodowego, a zarazem przejawem dalszej uległości mas polskich wobec kleru i wszelkiego wstecnictwa.

Parafia, politykierstwo i płatni agenci i organizatorzy Wydziału Narodowego — wszystko mobilizowało siły. Filadelfia miała zawstydzić Chicago, Detroit, Cleveland i inne większe skupienia na zachodzie, które nie zgótowały należytego przyjęcia p. Głabińskiemu, byłemu ekscekcjency ministrowi austriackiemu.

Wreszcie przyszedł dzień wiecu. Jeszcze na nabożeństwach rannych dzisiaj we wszystkich lutejszych i okolicznych parafiach wydano ostateczne rozkazy: przyjść masowo na zgromadzenie wodza endecji, posła Głabińskiego. Komu blis-

Brednie komunistów francuskich.

Komunistyczny organ francuski „Humanité” popisuje się następującymi elokwabracjami:

„Francya kapitalistyczna, w walce z kapitalistyczną Anglią może liczyć na jednego tylko sprzymierzeńca, Polskę. Zbliżyła się ona do rządu warszawskiego, gdyż ma te same zasady polityczne: reakcję, klerkalizm, podległość kaście wojskowej, oraz dlatego, że rząd ten zastępuje w jej oczach rząd carski. Dzienniki, które otrzymywały pieniądze od Mikołaja II. za obronę interesów Rosji arystokratycznej — nawet przeciwko wolności polskiej — otrzymują dziś subsydia od Pilsudskiego i Witosa. W dniu, w którym robotnicy zawładną archiwami warszawskimi, znajdują na listach funduszów tajnych te same nazwiska, które figurowały w księgach Izwońskich i Sazonowa. Dla wielu przyczyn nasza dyplomacja poddała się imperyalistycznej koteryi polskiej, podobnie jak niegdyś była pokorną służką Romanowów”

W sprawach tego działu odnosić się należy do Komisji Związku Kas chorych Małopolski i Śląska
L. W. Ó W
ul. Kopernika 1. 2o, II. p.

OCHRONA PRACY

Dział poświęcony sprawom ochrony i ubezpieczeniu pracujących.

Wychodzi raz na tydzień jako organ Komisji Związku Kas dla chorych.

Wybory w Kasach chorych.

Obecnie minęły już wstępne czynności wyborcze. Spisy wyłożono, reklamacje ukończono, załatwienie reklamacji w toku. Równocześnie powinny być przygotowane listy kandydatów i przedłożone Zarządom.

Skoro Zarząd otrzyma listę kandydatów musi skonstatować najpierw czy kandydat każdy odpowiada przepisom w ustawie i statucie zawartym a ograniczającym kto może być wybranym.

Gdy zbadano, że kandydaci odpowiadają wymogom ustawowym należy przegłądać czy dany kandydat istotnie zadeklarował, że wybór przyjmie.

Gdyby lista nie była zaopatrzoną w cyfry mianujące kolejność nazwisk i w 30 podpisów członków tej grupy, dla której listę się przedkłada należy ją uznać za nieważną i o tem uwiadomić autorów listy, aby mogli wnieść zażalenie przeciw tej uchwale.

Gdyby skonstatowano, że na liście znajdują się kandydaci do wyboru nieuprawnieni należy o tem mężów zaufania grupy uwiadomić, od nich należy także zażądać ewentualnie brakujących deklaracji kandydatów.

Każda lista wniesiona i uznana za dobrą i ustawowym przepisom odpowiadająca otrzymuje bieżący numer. Głosowanie odbywa się bowiem listami i w ten sposób, że do koperty doręczonej przy wstępie do sali w której się głosowanie odbywa, wkłada wyborca kartkę wyborczą. Na kartce tej musi być napisany numer tej listy, na którą się głosuje i nazwisko pierwszego na tej liście umieszczonego.

Przeciwko orzeczeniu Zarządu co do całej listy, jakoteż poszczególnych kandydatów przysługuje tym, którzy listę wnieśli prawo wniesienia przedstawienia (rekursu) do sekcji ubezpieczeń społecznych, jako urzędu ubezpieczeniowego.

Przed terminem wyborów decyzja sekcji nastąpić powinna.

Tam gdzie złożono w przepisany terminie tylko jedną listę kandydatów lub gdzie z powodu porozumienia się autorów list lub innej przyczyny wszystkie listy cofnięto prócz jednej, tam nie ma aktu głosowania.

Na tej jedynej liście umieszczeni są wybrani i po upływie terminu wnoszenia list kandydatów winien przewodniczący zarządu względnie komisarz rządowy jako kierujący wyborami ogłosić tych, którzy na tej jedynej liście się znajdują jako wybranych i uwiadomić także ogół wyborców, że głosowania nie będzie. Ogłoszenie to może nastąpić tylko po uchwale głównej komisji wyborczej.

Cofnięcie listy kandydatów jest tylko wtedy ważne jeżeli ją cofną, ci co ją wnieśli lub przez nich upoważnieni. Każdemu kandydatowi przysługuje prawo cofnięcia swej kandydatury, aż do wyłożenia listy kandydatów.

W interesie Kasy, zgodnej współpracy w zarządzie i innych ciałach nadzorczych leży, aby lista kandydatów była tylko jedna i to taka, któraby uprawnionym wymaganiom poszczególnych kierunków zupełnie zadosyć czyniła. Nie jest to wprawdzie rzeczą łatwą, ale tam gdzie ci co się o mandaty starają mają na celu tylko dobro instytucji a nie jakieś inne uboczne cele — tam dobra wola skieruje wszystko ku wspólnej pracy dla dobra instytucji, dla interesu ubezpieczonych.

Tam gdzie się nie znajdzie na tyle względu na dobro publiczne, aby się zgodzono na jedną listę, tam odbędą się wybory w większej części Kas 9-go października. Jak się ma odbyć głosowanie i ogłoszenia wyborczego aktu przedstawimy osobno.

Dzisiaj tylko jeszcze skonstatować nam wypada, że z przebiegu dotychczasowych czynno-

ści widzimy znowu, że Kasą chorych zajmują się pracujący wszelkiej kategorii tylko wtedy, gdy od niej czegoś potrzebują. Dbać o jej dobro, starać się uzyskać wpływ na nią — tego się nie robi. Potem się idzie na zgromadzenia i wyrzeka na działalność instytucji — częściej nie słusznie, rzadko z uzasadnionych przyczyn — ale nie pamięta się o tem, że instytucja ta, samorządna, pod kontrolę członków i pracodawców oddana, tem lepiej się rozwija i tem lepiej działa im więcej ci, dla których jest stworzona, nią się zajmują. Niestety! — póki jej nie potrzebują, póty nieznają jej i nie troszczą się o nią.

Do Kas chorych.

Dotychczas przesłało nam 28 Kas sprawozdanie za pierwsze półrocze. Brakuje nam jeszcze z 24 Kas.

Podnosimy tę sprawę tutaj, bo chcemy tą drogą wykazać jak trudno coś zrobić u nas. Zdaje się zarządom a zwłaszcza biurom, że nie potrzeba czynić zadosyć wezwaniu komisji, że spełniając wezwanie komisji uchybiłyby swemu honorowi, bo przecież autonomia nie pozwala na poddanie się czymś poleceniom.

A przecież żądanie nasze było uzasadnione. Już z tych 28 sprawozdań, które mamy dochozimy do pewnych wniosków, które Kasom już to w artykułach Ochrony już to w osobnych piśmiech podajemy pod rozwagę. Widzimy z nich stosunek przypisów do wpływów, wpływów do zasiłków i kosztów świadczeń. Obliczyć możemy przypuszczalny procent zachorowań, dni zasiłku, kosztów lekarzy i administracji — a stąd wynikające cyfry będą pouczające dla wszystkich Kas.

Kto prowadzi agendy biurowe wedle instrukcji ten może takie sprawozdanie w ciągu godziny zestawić. Bo z ruchu stanu członków każdej chwili stan członków wynika, liczbę zgłoszeń choroby dają raporty, kwoty zasiłku wykazują z księgi zasiłków lub dziennika kasowego i t. d. trzeba tylko końcowe sumy z czerwca zestawić na arkuszu papieru.

Prawda, że i to jest robota, ale zdaje się że potrzebna zwłaszcza, że z tych sprawozdań ma powstać jedno zbiorowe sprawozdanie dla departamentu ubezpieczeń wraz z nasuwającymi się na tem tle uwagami.

Prosimy zatem jeszcze raz biura Kas, aby zechciały nam to sprawozdanie nadesłać a oprócz tego wysyłamy, do Kas, które tego dotąd nie uczyniły okólniki z urgensami. Może to poskutkuje.

Oplaty związkowe nadsyłać należy co miesiąc za miesiąc ubiegły. Szczególnie te Kasy, które już długo niczego nie nadesłały zechcą sobie przypomnieć, że opłaty wnosić należy regularnie.

Kasy zalegające za druki zechcą przecież może uiszczyć nareszcie należność. Forma naszych upomnień była już rozmaita ale nie wszędzie skuteczna.

Jeszcze 5 Kas odbudować trzeba.

Jeszcze przecież napotykamy na trudności przy rekonstrukcji Kas, które z powodu wypadków przedwojennych przestały istnieć.

Starostwa rozwiązały z polecenia namiestnictwa w czasie wojny Kasy chorych n. p. Podhajce, Trembowla i t. d. Rozwiązanie to jest nadal w mocy.

Ustawa o Kasach chorych każe jednak w powiecie każdym tworzyć Kasę chorych a w szcze-

gólności winny one zaistnieć w tych powiatach w których istniały.

Mimo rozwiązania takiej Kasy powinien starosta dążyć do utworzenia nowej Kasy, w tym celu winien zaproponować departamentowi ubezpieczeń społecznych komisarza dla utworzenia Kasy. Potem komisarz ten w porozumieniu z nami już będzie mógł działać, aby Kasa na nowo zaistniała i czynności podjęła.

W normalnych warunkach zdołałyby Kasy sąsiednie podjąć się ubezpieczenia pracujących w tych powiatach w których nie odbudowano jeszcze Kas. Dzisiaj to jednak jest niemożliwe. Brak komunikacji, drożyzna podwodów i przez to utrudniona łączność czynią ubezpieczenie iluzorycznym wszędzie tam, gdzie w powiecie niema Kasy.

A jest takich powiatów wiele. Jeżeli zaś w powiecie Kasa już była a to rozwiązanie tej Kasy nie może i nie powinno stanowić przeszkody w utworzeniu Kasy na obecnej ustawie opartej. Szyber biurokratyczny przez powoływanie się na to, że Kasa rozwiązana została i dzisiaj nie istnieje nie jest rozwiązaniem sprawy.

Departament ubezpieczeń społecznych powinien pouczyć starostów lub postarać się o pouczenie, że rozwiązanie Kasy nastąpiło wprowadzie w listopadzie 1920 r., a więc już po ogłoszeniu ustawy o Kasach chorych, ale nie na podstawie tej ustawy a utworzenie nowej Kasy jest obowiązkiem.

Departament czyni zadość życzeniom tych powiatów, które nigdy Kas nie miały i dla nich tworzyć każe Kasy jak n. p. w Rohatynie, gdzie niema dostatecznej liczby członków i gdzie przystęp z Brzeżan (które łącznie z Rohatynem mają w Kasie 980 członków dnia 1. lipca 1921 jest możliwy, to przecież bardziej nalegać należy na te starostwa w których już były Kasy od lat wielu. Są to starostwa Trembowla, Horodenka, Sniatyn, Podhajce, Kolbuszowa. W tych starostwach żadna sąsiednia Kasa nie może i nie chce podjąć się prowadzenia ubezpieczenia, bo nie ma funduszków na takie wydatki, jakie z agendami ubezpieczeniowymi tam byłyby połączone. Jeżeli n. p. starosta w Kolbuszowej nie może reaktywować Kasy, bo nie ma siły do jej prowadzenia, to to jeszcze nie może pozbawiać pracujących w tym okręgu ubezpieczenia. Siła czy siły by się znalazły ale trzeba by im zapłacić za ich robotę. Starostwa na ten cel nie mają funduszków, więc trzeba im dać zaliczki zwrotne, aby wreszcie i te Kasy odżyły.

Trzeba bowiem pamiętać, że niezadługo muszą Kasy powstać i w innych okręgach, które nigdy Kas nie miały. N. p. od Tarnobrzega aż do Jarosławia nie ma Kasy. Starostwa sąsiednie mają ubezpieczać w Kasach w Tarnobrzegu i Łańcucie. Ale radzibyśmy wiedzieć jak wygląda ubezpieczenie w powiecie niskim?

Takich powiatów w których Kas nie ma poza Rohatynem, Zborowem jest dosyć, ale zdaje się nam, że najpierw należy odbudować Kasy tam gdzie już długo istniały, a potem dopiero rozpatrzymy się po kraju, rozpoczynając budowę nowych Kas tam, gdzie tego wymaga wielka liczba pracujących albo trudności komunikacyjne.

Na razie prosimy Departament ubezpieczeń społecznych o bacność na Trembowlę, Horodenkę, Sniatyn i Kolbuszowę.

Przeprowadzenie ubezpieczenia.

chroma wszędzie. Nie ma w tem nic dziwnego. Pracodawcy unikają Kas chorych. Lepiej przecież w danym wypadku zapłacić pięciokrotną opłatę a nawet kilkanaście marek grzywny, jak stale opłacać należności do Kasy. Choremu Kasu i tak dać musi wszystko, a że ona z opłat i

BACZNOŚĆ CZYTELNICY „DZIENNIKA LUDOWEGO“.

Niebywała sposobność!

O 35% taniej niż wszędzie, bo na Pańskiej 22.

Już nadszedł świeży transport artykułów sezonowych: Sukień wełnianych, Bluzek, Sweterów. Zawijanki, Bielizny oraz innych artykułów o 35% taniej niż wszędzie

Hurtownie i detalicznie poleca

„PARYŻANKA“

Lwów, Pańska 22 róg Zyblikiewicza przystanek tramwaju K. - D. i L. - J

grzywny i dziesiątej części wydatku nie pokryje, to przecież tylko Kasie szkodzi. Może ją przez to się zrukuje, to i owszem, taki tok myśli pracodawcy nie będzie nikogo dziwić, kto baczenie będzie uważał na to co robią władze rządowe. Że one starają się wszelkimi sposobami o zwolnienie od obowiązku wszystkich pracowników państwowych, nawet tych, którzy wedle wyraźnego brzmienia ustawy podlegają ubezpieczeniu, to przecież dzisiaj już rzecz ogólnie wiadoma. Przecież posłaniec pocztowy, substytutki dziennikarza na poczcie, kontraktowy pisarz przy odbudowie, ba nawet w komisji szacunkowej — to wszystko stał pracownikiem. Nie pojmie tego zwykły przeciętny człowiek, ale on i wielu innych rozporządzeń i reskryptów nie rozumie. Są jednak n. p. robotnicy salinarni. Ci mieli własne Kasy. Ciężko było i jest wszystkim fa-

brykantom i pracodawcom, którzy mieli własne Kasy fabryczne przy przedsiębiorstwach zrzec się tego prawa, a nadto i wypuścić chorego robotnika z „opięki“ — tak samo zdaje się i rządowe władze nie chcą się zrzec Kas i prowadzą je Kasy dalej. Ustawa nakazuje aby oprócz Kas chorych dla kolejatzy nie istniały inne Kasy. Tylko Kasa powiatowa jako terytorjalna ma prowadzić agendy ubezpieczeniowe. Wszyscy powinni usłuchać i zastosować się do tego przepisu — ba ale jakżeby mogła istnieć ustawa, którejby nie lamali, przedewszystkiem urzędnicy państwowi.

A więc Kasy salinarnie istnieją — a ustawa nie jest wykonana. Milczą o tem władze, są głuche na wołania i uczą tą drogą obywateli, że ustawy są na to, aby się nie stosować do nich.

NIEMIECKI PRZEMYSŁ W ROSYI

HELSINGFORS. 23. 8. (EE.). W tutejszych sferach kupieckich utrzymują, że konkurencja niemiecka wyparła zupełnie przemysł angielski i szwedzki z rynków sowieckich. Stinnes miał otrzymać w Rosyi znaczne koncesye, natomiast Anglicy i Amerykanie poza drobnymi koncesyami nie uzyskali żadnych poważniejszych ustępstw ze strony sowieckiej.

Redukcja armii czerwonej.

MOSKWA 24. 8. (Pat.). Liczebność czerwonej armii stale się zmniejsza. Natomiast wdrożona została akcja mająca na celu przysposobienie wolnych oficerów na wypadek wojny.

3 wydawnictw.

Nr. 12-13 Gazety Bankowej, wychodzącej we Lwowie, wyszedł i zawiera następującą treść: Verax: Na marginesie preliminarza budżetowego Rzeczypospolitej Polskiej na rok 1921; Leon Mikołajczak: O prawo używania miana „Bank“; Inż. St. Kremer: Wpływ monopolu cukru na jego produkcję; Józef Münz: W sprawie ubezpieczenia pensyjnego urzędników bankowych; Sprawozdanie Związku Canków za rok 1920; Korespondencje; Przegląd bilansów; Orzecznictwo; Sprawy bieżące; Kronika krajowa i zagraniczna; Przegląd ustaw i rozporządzeń.

Fatalna gospodarka w fabryce tytoniowej w Winnikach.

(Korespondencja „Dziennika Ludowego“).

Pisaliśmy już o głodowych płacach robotników zajętych w tut. fabryce tytoniowej, a ponieważ korespondencja nie wywołała dotąd żywszego echa po stronie czynników miarodajnych, jesteśmy zmuszeni dostarczyć nowej serii szczegółów o gospodarce pp. dyrektorów Majewskiego i Małtyńskiego. W ich postępowaniu widzi się poprostu planowo obmyślaną robotę, system zmierzający do zgębienia robotników tejże fabryki. Generalna dyrekcyja monopolu tytoniowego — jak się zdaje — oddała zarząd fabryki w Winnikach pod absolutystyczne rządy pp. dyrektorów, zupełnie się nie troszcząc o stosunki i konsekwencje, które z nich mogą wypłynąć.

w możności spełniania nadal swoich obowiązków. Interwencya władz i posłów socjalistycznych w sprawie usunięcia tut. anormalnych stosunków, zabezpieczenia robotników i robotnic przed wygłodzeniem i uspokojenia wzburzonej opinii jest konieczną potrzebą.

Pierwszym krokiem w tej mierze byłoby usunięcie dyr. Majewskiego ze stanowiska, na którym nie chce podobać swoim zadaniom, a przez traktowanie podwładnego sobie personalu przybiera pozy samowładnego, nieodpowiedzialnego i niepoczytalnego kacyka.

Stwierdzić należy, że fabryka wyrobów tytoniowych w Winnikach, stworzona tak wielkim kosztem i utrzymywana wysiłkiem państwa, stoi przed zatrzymaniem pracy, a powodem tego niesłychany wprost wyzysk jaki jest stosowany wobec pracowników tejże fabryki.

3 ruchu robotniczego.

§ PREZYDYUM MIEJSCOWEJ KOMISYI ZAWODOWEJ zawiadamia, że w dzisiejszem posiedzeniu Komisji weźmie udział tow. Jan Kozakiewicz, który powrócił z Ameryki. Uprasza się o punktualne przybycie (godz. 7 wieczór, Rynek 8) wszystkich delegatów Stow. rob., należących lub mających prawo należenia do Komisji, oraz wszystkich członków Zarządu tych Stowarzyszeń.

Oto nowy szczegół dla poinformowania szerszych kół społeczeństwa, a może i Generalnej Dyrekcyi monopolu tytoniowego.

Otóż pewna część robotnic z oddziałów przyrzadzalni fiści cygarowych została od dnia 16 bm. przeniesiona do nowego oddziału, t. j. cygarni, który to oddział z tymże dniem rozpoczął wyrób cygar. Wiadomem jest, że oddział ten wymaga większej zdolności i nakładu pracy. Jakież zdziwienie a zarazem lęk przed widmem głodu opanował robotnicę, gdy w dniu wypłaty otrzymały o 75 mk. mniej dziennie od płacy pobieranej dotychczas. Sala cygar napelniła się płaczem kobiet, a lzy spływające na posadzkę — poświęciły po raz pierwszy gnach nowej fabryki wyrobów tytoniowych w Winnikach.

§ BACZNOŚĆ ROBOTNICZY SZEWSY! Na ogólnem zebraniu został przez własnych robotników uchwalony bojkot nast. firm: Sales, Bochonko, Schnips, Jarema, Schirer, Dwernicki, Jantyszczyn; Bedrijczuk, Goldberg, Amster, Rothäusler. Towa, rzysze omijajcie te firmy!

Pan dyrektor Majewski uznał za stosowne w dniu wypłaty nie być we fabryce, a pan wicedyrektor podał, że przyjdzie mnożnik większy do wyrównania.

§ STREJK ROBOTNIKÓW PRZY BUDOWIE KANAŁÓW wybuchł wczoraj. Magistrat twierdzi, że za 3 tygodnie zastanawia pracę, dlatego nie chce zgodzić się na podwyżkę płacy.

Czy ten pan myśli, że mnożniki są na to, aby samowolnie urwana płace wyrównywać? Czy na to Generalna Dyrekcyja monop. tyf. znajdzie odpowiedź?

§ STREJK ROBOTNIKÓW SPEDYCYJNYCH po jednodniowym trwaniu został zażegnany. Robotnicy uzyskali minimum 3.500 mk. nakładacze i furmani, nakładacze przy autach 4.000 mk.

To ostatnie obniżenie głodowych płac poruszyło do głębi wszystkich pracowników fabryki, co może wywołać nieobliczalne skutki.

× AKCYA CENNIKOWA W PRZEMYSŁE DRZEWNYM. Robotnicy omijajcie Stryj aż do odwołania!

Jak można było robotnikom, które i tak pobierały nędzne płace (tygodniowo 1.200 mk.), urwać naraz aż kilkaset marek?! Szalona droga, która w ostatnich dniach podniosła tu cenę: za mleko litr 50 mk., kartofle 1 kg. 20 mk. (i dostać nie można), słonina 1 kg. 800 mk., chleb 1 kg. 160 mk., marmatyga 1 kg. 140 mk., o miesiąc to nawet mowy nie ma — może wyprowadzić z równowagi ogół pracowników.

× W FABRYCE ZAPALEK „WATRA“ trwa strejk. Robotnicy omijajcie Stryj aż do odwołania!

× NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE ZWIĄZKU ZAWODOWEGO KIEROWNIKÓW i pracowników automobilowych odbędzie się w niedzielę 28 bm. o godz. 10-tej rano w sali Izby Rękodzielniczej.

Wydział robotniczy nie jest w stanie uspokoić wynikłego stąd oburzenia i dlatego nie będzie

× BACZNOŚĆ! Z powodu strejku ślusarzy i kowali w fabryce inż. Bolesława Słowika przy ul. Żółkiewskiej 94, należy omijać tę budę aż do odwołania.

§ TOW. PIEKARZE! Omijajcie Stanisławów aż do odwołania! Stoimy w akcji cennikowej.

OGŁOSZENIA.

ZDOLNEGO KIEROWNIKA do fabryki mydła poszukuje. Wysoka płaca. Kochanowskiego 22 drzwi 6. Między 1-szą a 3-cią popołudniu. 17-2

PACHUNKOWY OFICER byłej armii austriackiej, biegły korespondent polski i niemiecki, buchhalter poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia pod „G. 20“ do administracji tego pisma. 19-2

PIERWSZA lwowska parowa farbiarnia i pralnia chemiczna Jana Gawrońskiego. Lwów, ul. Króla Leszczyńskiego 9. — przystanek tramwajów K-D i Ł-D. koło kościoła św. Elżbiety — przyjmuje, wszelka garderobę do farbowania i chemicznego czyszczenia.

KAPELUSZE dla Pań i Panów przerabia na najnowsze fasony Pierwsza Krajowa Fabryka Kapeluszy Rudolfa Neuwelta Lwów, Balonowa 3.

KOLEJARZY każdej kategorii przygotowujemy do egzaminów. Zgłoszenia do „Dziennika Ludowego“ pod „Rutyna“. 2-5

INTELIGENTNE i wpływowe osoby, zamieszkałe w większych miastach i ośrodkach przemysłowych a chcące w uczciwy sposób powiększyć swe dochody — niezależnie od swego stałego zajęcia, zechcą podać swe adresy do Biura ogłoszeń „Promień“ Kraków Rynek gł. 30 — pod „100.000“. 2836-3

POMPY Whorthingtona i centryfugalne na składzie „Pilot“ Batorego 4. Lwów, 2835-

JAJA przeswietlane — hurtownie i detalicznie sprzedaje polska Spółka dla handlu jajem w Tarnopolu — filia Lwów Romanowicza 10, wchód od Dulebianki.

BACZNOŚĆ! Fabryka kapeluszy J. Gottlieba Lwów plac Strzelecki 15, przyjmuje kapelusze damskie i męskie do przefasonowania według najnowszych fasonów, które wykonuje jak najstaranniej. Przerabia kapelusze damskie dla przyjezdnych w 24 godzinach. 28-10

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista dr. **FRISCH**, ulica Wałowa 11. Wstrzykiwanie preparatu Neo Salvarsanu tylko przedpołudniem. 72-26

Kapy, ceraty, chodniki, meble tapicerowane i firanki poleca Skład tapet S. WEISS Lwów, ulica Sobieskiego 1. 2

Jedyny środek przeciw reumatyzmowi, bolom nerwowym, przestarzałemu przebiegnięciu i t. d. jest „**NERVOSAN**“ fabryki „**LAOKOON**“.

Żądać we wszystkich aptekach.

Żądać we wszystkich aptekach.

Chory po jednorazowym użyciu przekona się o nadzwyczajnej zdolności leczniczej tego środka.

Zakłady chemiczne „LAOKOON“, Sp. z ogr. odp. we Lwowie, ul. Lindego 6.

Fabryczny skład szkła i butelek **A. HALBERSBERG**

POD FIRMA

Lwów, ul. Zborowskich 1. 36

posiada na składzie butelki monopolowe białe 0.6 i 0.3 oraz butelki czarne 0.7. 1 litr. 1/2 litr. stare i nowe. Cylindry, Einzacki, Naftki i szklanki zielone po cenie fabrycznej, czem poleca się łaskawej uwadze Szan. p. kupców.

Jednorazowa próba przekona, że najlepszym płynem do tępienia pluskw z ich zarodkami jest tylko

„Pluskprecz“

Wyrób: Laboratorium „POGON“ Lwów. Do nabycia we wszystkich aptekach, drogueryach i składach farb. ■ ■ ■ ■ ■

Wszystkie DOMY EKSPEDYCYJNE

we Wschodniej Małopolsce, które chciałyby zastępywać naszą firmę w swoich miejscowościach upraszamy o nadesłanie ofert pod naszym adresem.

C. Hartwig

Tow.

Akc.

DOM EKSPEDYCYJNO-HANDLOWY
Oddział we Lwowie, ul. Sykstuska 19, I. p.

LWOWSKI ZWIĄZEK KONFEKCYJNY

Lwów, Blacharska 8

zawiadamia PT. Kupców, Konsumentów i Publiczność, oraz właścicieli większych przedsiębiorstw, którzy chcą zaopatrzyć swoich pracowników w odzież, iż otworzył warsztaty konfekcji męskiej, które zaopatrzone są już w gotowe ubrania, kurtki, rąglany itp. Warsztat prowadzony jest przez wybitne siły fachowe i wyrabia towary pierwszorzędnej jakości.

LANGEN I WOLF

Fabryka motorów i maszyn w Kolonii — Deutz i Wiedniu

dostarczają natychmiast:

wszelkiego rodzaju motorów spalinowych dla popędu benzyną, ropą i gazem ziemnym

MOTORY DIESLA BEZ KOMPRESORA. MOTORY SSĄCE.

Aparaty dla zużytkowania odpadków drzewnych do wytwarzania gazu i popędzania motorów.

Lokomobile i lokomotywy benzynowe. Traktory dla rolnictwa i gospodarstwa leśnego.

Specjalność dla przemysłu naftowego: Motory

do wiercenia, tłokowania i pompowania ropy ze zmiennym popędem, gazem ziemnym, ropą lub benzyną. — Motory do pedzenia ekschaustorów.

GENERALNE ZASTĘPSTWO:

Inż. R. KIELESIŃSKI i Spółka w Borysławiu.

Telefon Nr. 137 i 138.

Telefon Nr. 137 i 138.

!Potu nóg!

rak, pachwin, oraz niemłej woni, uniżate się
pewnie przez użycie znanego specjalnego

pudru „**CSAVE**“

WYŁĄCZNY SKŁAD

Dom handlowy **S. FEDERA**,

LWÓW. UL. SYKSTUSKA 7.

UWAGA. We własnym interesie proszę uwzględnić
na firmę i Nr. domu 7. Pliki z adresem nie ma.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. MICHAŁ SALPETER

50—3 Sykstuska 17, ord. od 8—9 i od 12—6.

Inserujcie
w Dzienniku
Ludowym.

AIDA
PRAWDZIWE
vége comb. stible.
BIBUŁKI CYGARETOWE
W KSIĄŻECZKACH
I TUTKI HYGIENICZNE
Z WATĄ
Prawdziwa tylko „SZABELKA“
i wodnym smakiem „SZABELKA“
Fabryka: LWÓW, SAKRAMENTEK 16

**PIECZECIE
MONOGRAMY
TABLICE**

Wykonuje najtaniej bo pracownia na I. piętrze.
Rytownik **D. Weiss** Lwów,
Sykstuska 13.
Zamówienia z prowincji skutecznie odwrotnie.